Suomen Satamaliitto
Finlands Hamnförbund

Lausunto

3.5.2021

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Viite: LVM perusmuistio LVM 2021-00120

Asia: **Lausuntopyyntö E 45/2021 Valtioneuvoston selvitys: Asetus unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisenliikenneverkon (TEN-T) kehittämiseksi**

Suomen Satamaliitto ry nostaa esille Suomen valtion ennakkokannasta seuraavaa:

Suomen valtion tavoitteet Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi ovat lähtökohdiltaan kannatettavia. Suomi tavoittelee sitä, että Euroopan laajuinen liikenneverkko varmistaa saavutettavuuden Euroopassa, on kestävä ja tehokas. Lisäksi Suomi tavoittelee sitä, että Suomen erityispiirteitä otetaan huomioon, kuten pitkät etäisyydet ja ohuet liikenne- ja kuljetusvirrat. Suomi pitää tärkeänä, että Suomen alue tulee nykyistä laajemmin saavutettavaksi Eurooppa-katsannossa.

Perusmuistion mukaan Suomi ei lähtökohtaisesti edistä uusia vaatimuksia TEN-T verkolle. Satamaliitto kannattaa tätä peruslähtökohtaa. Tämä tarkoittaisi mielestämme mm. sitä, että TEN-T suuntaviiva-asetus olisi jatkossakin pääpainoltaan infrastruktuurin kehittämistä koskeva lainsäädäntökehys, ja että muita EU:n liikenteelle ja kuljetuksille asetettuja velvoitteita tai tavoitteita (kuten eri kuljetusmuotojen päästövähennyksiä) säänneltäisiin erillisissä, niitä koskevissa lainsäädäntöesityksissä.

Satamaliitto kannattaa Suomen valtion tavoitteita siinä, että suuntaviiva-asetuksen ja sen kehittämiseen tähtäävien EU-rahoitusohjelmien (CEF ja MoS) tulee vastata paremmin toisiaan. Päättyneellä EU-rahoituskaudella satamayhtiöt ja varustamoyritykset ovat onnistuneet vahvistamaan ympäristöystävällisiä meriyhteyksiä yhteishankkeilla, jotka ovat pitäneet sisällään laivainvestointeja ja satamainfran kehittämistä. Alkaneella, uudella rahoituskaudella meriyhteyksien vahvistamisen edellytykset ovat ennakkotietojen valossa olennaisesti vähentymässä rahoitusohjelman (monivuotinen työohjelma) sisältämistä rajauksista johtuen.

Suomen Satamaliitto kannattaa lämpimästi Suomen valtion linjausta siitä, että satamien toimintaympäristö TEN-T verkossa säilyy luotettavana ja ennakoitavana. Tämä on tärkeää koko liikennejärjestelmän sujuvuuden varmistamiseksi. On tärkeää, että tämä koskee ydinverkon satamien ohella Suomen satamamarkkinalle tyypillistä hajautettua ja TEN-T kattavan verkon statuksen omaavia satamia. Suomen Satamaliitto kannattaa tavoitetta, jonka

3.5.2021

mukaan Suomi vaikuttaa siihen, että kattavan satamaverkon laajuus säilytettäisiin nykyisenä, ja että satamaverkkoa vahvistetaan asetuksen edellytysten mukaisesti.

Suomen Satamaliitto ry kannattaa kahden ydinverkkokäytävän laajentamista Suomen ja Ruotsin pohjoisiin osiin Perämeren kaarelle. On kansallinen etu, että kasvukäytävä laajennetaan Pohjanmeri-Baltia ydinverkkokäytävän laajennuksena Helsingistä Oulun kautta Luulajaan ja vastaavasti Skandinavia-Välimeri ydinverkkokäytävän laajennuksena Tukholmasta Luulajan kautta Narvikiin ja Ouluun.

Satamaliitto kannattaa uuden ydinkäytävälle sijoittuvan multimodaalisen kaupunkisolmukohdan, sataman ja lentoaseman määrittelyä osana Euroopan laajuisen ydinverkon laajentamista Pohjois- Euroopan alueelle.

Satamien toiminnan ja liikennejärjestelmän sujuvuuden kannalta on keskeistä, että ulkomaaliikenteen keskeisten toimijoiden, satamien, takamaayhteydet ovat TEN-T suuntaviivaasetuksen mukaisin kriteerein hyväkuntoiset ja riittävällä palvelutasolla varustetut. Takamaayhteyksien toimivuus on olennaista niin TEN-T ydinverkon satamien kuin lukumäärältään suuremman ja alueelliselta kattavuudeltaan laajemman kattavan verkon satamien kannalta.

SUOMEN SATAMALIITTO RY

Annaleena Mäkilä